

prima instanță - (judecătoria Centru mun. Chișinău) A. Gafton
instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) N. Budăi, I. Muruianu, V. Efros

Î N C H E I E R E

06 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,
judecători

Valentina Clevadi
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de către societatea cu răspundere limitată „Lozana”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de societatea cu răspundere limitată „Lozana” împotriva Întreprinderii de Stat „Camera Înregistrării de Stat” cu privire la anularea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de societatea cu răspundere limitată „Lozana” și s-a menținut hotărârea judecătoreiei Centru mun. Chișinău din 20 octombrie 2016,

c o n s t a t ă :

La 25 mai 2015, societatea cu răspundere limitată „Lozana” s-a adresat în instanța de judecată împotriva Întreprinderii de Stat „Camera Înregistrării de Stat” solicitând obligarea Întreprinderii de Stat „Camera Înregistrării de Stat” să prezintă în instanța dosarul cu toate documentele societății cu răspundere limitată „Lozana”, obligarea prezentării cererii societății cu răspundere limitată „Lozana” cu privire la modificările de majorare a fondului statutar și a bonului de plată a taxei pentru modificările de majorare a fondului statutar și a bonului de plată a taxei de stat pentru modificări și a procesului-verbal legal privind modificările de majorare a fondului statutar, semnat de către toți fondatorii prezenți la adunare.

În motivarea acțiunii s-a invocat că la 30 martie 2015, printr-o cerere prealabilă a solicitat Întreprinderii de Stat „Camera Înregistrării de Stat” să prezinte societății cu răspundere limitată „Lozana” cererea privind modificările de majorare a fondului statutar și a bonului de plată a taxei de stat pentru modificări, prezentarea procesului-verbal privind modificările de majorare a fondului statutar, semnat de către toți fondatorii prezenți la adunare, prezentarea actului cu privire la reevaluarea mijloacelor fixe și a uzurii lor, a actelor menționate în pct.3 din cerere, în baza cărora s-a majorat fondul statutar, în perioada februarie 1995 - ianuarie 1997, a cererii societății cu răspundere limitată „Lozana” cu privire la majorarea fondului statutar, inclusiv a

bonului de plată a taxei de stat, prezentarea tuturor documentelor în baza cărora s-au efectuat modificările ce țin de majorarea fondului statutar a societății cu răspundere limitată „Lozana”, și anume, prezentarea cererilor prin care s-a solicitat modificările privind majorarea fondului statutar, bonurile de plată a taxei de stat pentru efectuarea modificărilor, documentele justificative în baza cărora s-a majorat fondul statutar de la suma de 1 800,00 lei până la suma de 6 772 100,00 lei, anularea modificărilor ce au fost operate la 04 octombrie 1996, excluderea, de la pct.1.2. al art. 1 din Statutul societății cu răspundere limitată „Lozana” a textului cu conținutul, Firma comercială de producere „Lozana” societatea cu răspundere limitată este succesor de drept a firmei comerciale.

Menționează reclamantul că, la 24 aprilie 2015, a recepționat răspunsul de la Camera înregistrării de Stat, prin care a fost informat că solicitările formulate în cerere, privind efectuarea modificărilor și prezentarea unor documente, poate fi contestată în instanța de judecată și poate fi anulată numai de instanța de judecată.

Relatează că nu este de acord cu răspunsul primit.

Referitor la plata taxei de stat, pentru eliberarea informațiilor, la care face trimitere Întreprinderea de Stat „Camera înregistrării de Stat” în răspunsul cu nr.05/03-568, consideră că nu era cazul să achite taxa de stat, deoarece documentele solicitate nu există de fapt în dosar.

La 05 martie 2015, administratorul societății cu răspundere limitată „Lozana” făcând cunoștință cu dosarul întreprinderii din registrul Camerei înregistrării de Stat, a depistat faptul că la dosar sunt anexate unele documente nevalabile, care niciodată nu au fost semnate de către reprezentanții legali ai societății cu răspundere limitată „Lozana” și nici nu au fost prezentate la Întreprinderea de Stat „Camera înregistrării de Stat”, dar care de fapt se găsesc în dosar și în baza cărora s-au făcut un șir de modificări cu care reclamantul nu este de acord.

Relevă că, careva documente ce țin de modificările statutului, de majorare fondului statutar și altele, lipsesc din dosar.

Totodată, procesul-verbal nr.02 din 28 februarie 1995 al adunării fondatorilor, nu este valabil din considerentul că nu a fost semnat de către asociații participanți la adunarea generală a societății cu răspundere limitată „Lozana”.

Mai relevă că, în baza acestui proces-verbal s-a modificat actul de constituire societății cu răspundere limitată „Lozana” modificările fiind: primirea în calitate de asociat a firmei FPC „MAGO” societate cu răspundere limitată cu un aport în mărime de 421122 lei, format din mijloace fixe (fonduri fixe), în textul procesului-verbal, este scris drept bază a transmiterii mijloacelor fixe servește actul de transmitere, unde sunt enumerate lista fondurilor fixe.

Actul de transmitere a fondurilor fixe, despre care se menționează în procesul-verbal nr.02, nu este anexat la dosarul de la Întreprinderea de Stat „Camera înregistrării de Stat”, iar un asemenea act de transmitere lipsește în dosar.

Susține că deține în original actul de transmitere a bunurilor materiale și fondurilor fixe, din 01 martie 1995, iar în acest act de transmitere este menționat că bunurile materiale și fondurile fixe se transmit cu titlul gratuit, dar nu cu titlu de aport social pentru primirea în calitate de asociat a FPC „MAGO” SRL.

Invocă faptul că în textul procesului-verbal nr.02 din 28 februarie 1995 se menționează despre transmiterea uzinei de conservare a producției agricole cu suprafața de 1,56 h, însă în actul de transmitere cu titlul gratuit a bunurilor

materiale și fondurilor fixe, din 01 martie 1995, nu este menționată așa suprafață de 1,56 h.

La fila dosarului nr.6 din registrul Întreprinderii de Stat „Camera înregistrării de Stat”, este anexată cererea din numele societății cu răspundere limitată „Lozana” cu privire la reînregistrarea întreprinderii. Cererea respectivă nu este semnată de administratorul Gheorghe Mămăligă și nu este nici amprenta ștampilei întreprinderii.

De asemenea susține că în dosar lipsește dovada formării capitalului statutar, ceea ce consideră foarte suspect, lipsește cererea din partea societății cu răspundere limitată „Lozana”, de înregistrare a modificărilor în fondul statutar, lipsește bonul de plată pentru a se efectua aceste modificări, lipsește dovada majorării capitalului social (actul de transmitere a fondurilor fixe).

La 14 mai 1995, de către Întreprinderea de Stat „Camera înregistrării de Stat” au fost înregistrate modificări și completări în documentele de constituire a societății cu răspundere limitată „Lozana”, data/luna și anul la aceste modificări conțin adăugiri și ștersături (f.d.nr.19 din registrul Întreprinderii de Stat „Camera Înregistrării de Stat”).

Prin aceste modificări, la fel, a fost majorat capitalul statutar până la suma de 570 222 lei, iar înregistrarea modificărilor, la fel, s-a efectuat în lipsa cererii a societății cu răspundere limitată „Lozana” privind modificările și completările în documentele de constituire și în lipsa bonului de plată prevăzut de legislație pentru majorarea capitalului statutar, înregistrarea modificărilor și completărilor s-a făcut în baza procesului-verbal al adunării fondatorilor, cu nr.04 din 7 mai 1995(6). În dosar mai lipsesc documente justificative ce țin de majorarea capitalului statutar, lipsește și lista asociaților participanți prezenți la adunarea fondatorilor.

Mai indica faptul că, la 30 ianuarie 1997, de către Întreprinderea de Stat „Camera înregistrării de Stat” s-au înregistrat modificări și completări în documentele de constituire a societății cu răspundere limitată „Lozana”.

Prin prezentele modificări a fost majorat fondul statutar până la 6 772 100,00 lei, formată din fonduri fixe - 6 573 516,00 lei și 198 584 lei - resurse bănești.

Aceste modificări s-au efectuat în baza unui proces-verbal al adunării fondatorilor, cu nr.06 din 29 ianuarie 1997. Acest proces-verbal al adunării fondatorilor cu nr.06 din 29 ianuarie 1997 conține semne de falsificare, deoarece pe foaia nr.1 sunt enumerați 8 fondatori, dar pe foaia cu nr.2 sunt indicați doar 7 fondatori.

Consideră, că data/luna și anul indicată în acest proces-verbal a fost ștearsă și a fost înlocuită cu prezenta.

La procesul-verbal și la dosar nu este anexată lista fondatorilor care au participat la adunarea fondatorilor.

Modificările efectuate de către Întreprinderea de Stat „Camera Înregistrării de Stat”, s-au făcut în lipsa cererilor societății cu răspundere limitată „Lozana” și a bonurilor de plată, și în lipsa documentelor justificative ce ar confirma majorarea fondului statutar. Aceste modificări s-au efectuat în baza unor procese-verbale nevalabile ce conțin semne de falsificare.

Susține că asemenea modificări niciodată nu au fost efectuate de către adunarea generală întreprinderii.

Prima foaie a acestor completări (f.d.nr.27 din dosarul FPC „Lozana”

societate cu răspundere limitată) diferă după culoare și mărime de fila cu nr.28 și 29, ceea ce trezește suspiciuni suplimentare că s-au făcut falsuri în documente, ce au fost prezentate de anumite persoane interesate de aceste modificări.

Din aceste considerente, în cerere din 30 martie 2015, a solicitat Întreprinderii de Stat „Camera înregistrării de Stat”, să anuleze toate modificările ce au fost operate la 04 octombrie 1996 (f.d.nr.27-29 din dosarul aflat la Întreprinderea de Stat „Camera înregistrării de Stat”) însă solicitările nu au fost admise.

Menționează că, în dosarul de la Întreprinderea de Stat „Camera înregistrării de Stat” este anexat Statutul societății cu răspundere limitată „Lozana” în limba română, care nu este semnat de către fondatori, iar aceasta este o încălcare gravă a legislației, în statut sunt adăugiri cu stiloul, de către persoane necunoscute.

La filele dosarului cu nr.69-89, este cusut Statutul societății cu răspundere limitată „Lozana” în limba rusă, în care lipsește art.9.

După ce a luat cunoștință cu textul din Statut, a depistat că filele cu nr.1 și nr.2 ale Statutelor (în limba română și rusă) diferă după culoarea hârtiei și după tiparul textului de celelalte file și ar fi ajuns la concluzia că filele inițiale au fost schimbate cu prezentele.

Mai comunica că, în dosar există un certificat eliberat de Inspectoratul Fiscal la 04 iulie 1997 cu nr.01-5-981, în care se confirmă că societatea cu răspundere limitată „Lozana” are datorii față de bugetul și fondul social, în mărime de 146 997,00 lei, iar conform legislației Întreprinderea de Stat „Camera Înregistrării de Stat” nu putea reînregistra întreprinderea societatea cu răspundere limitată „Lozana”, având datorii.

Prin hotărârea judecătoreii Centru, mun. Chișinău din 20 octombrie 2016, acțiunea înaintată de societatea cu răspundere limitată „Lozana” s-a respins ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Pentru a hotărî astfel, instanța a reținut că societatea cu răspundere limitată „Lozana” cunoștea despre înregistrarea la 04 octombrie 1996 a modificării pct.9 al Statului societății, din 26 mai 2010, dată când a făcut cunoștință cu dosarul de evidență a societății cu răspundere limitată „Lozana”, păstrat la Camera Înregistrării de Stat.

Totodată instanța a constatat că reclamantul a avut posibilitatea de a face cunoștință cu actele administrative contestate din momentul înregistrării acestora în Registrul Bunurilor Imobile la 06 decembrie 2006, însă ultima nu a reacționat în termenul stabilit de lege și nici nu a întreprins măsurile de restabilire a dreptului încălcat, iar în consecință instanța a constatat că reclamantul a omis termenul de prescripție.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, societatea cu răspundere limitată „Lozana” 22 noiembrie 2016, a declarat apel nemotivat, ulterior la 23 februarie 2017 a depus apel motivat solicitând, admiterea apelului, casarea hotărârii judecătoreii Centru mun. Chișinău din 20 octombrie 2016 și transmiterea cauzei spre rejudecare.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2017, s-a respins apelul declarat de societatea cu răspundere limitată „Lozana” și s-a menținut hotărârea judecătoreie Centru mun. Chișinău din 20 octombrie 2016.

La 20 iunie 2017, societatea cu răspundere limitată „Lozana” a declarat recurs împotriva hotărârii judecătoreii Centru mun. Chișinău din 20 octombrie 2016 și a

deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2017, solicitând admiterea recursului, anularea hotărârilor instanțelor ierarhic inferioare și transmiterea cauzei spre rejudecare în primă instanță.

Recursul a fost declarat în temeiul art.432, alin. (2), lit. c) din Codul de procedură civilă, care statuează expres că se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească a interpretat în mod eronat legea.

În motivarea recursului recurentul a indicat că decizia instanței de apel a fost adoptată cu încălcarea normelor de drept material și procedural.

Susține că, prima instanță a început examinarea cauza în fond fără a înștiința reclamantul despre fixarea următoarei ședința de judecată și astfel pricina a fost judecată în absența reclamantului, căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora examinării cauzei

În ședința de judecată din 10 august 2016 instanța de fond a examinat cererea de amânarea a ședinței, pe care admis-o și a amânat examinarea cauzei pentru 20 octombrie 2016, însă nu a informat reclamantul despre următoarea ședință de judecată.

Consideră recurentul că, instanța de fond era obligată să citeze repetat partea pentru a o înștiința despre fixarea următoarei ședință de judecată.

Totodată menționează că, la examinarea pricinii instanța nu a determinat circumstanțele reale, a dat o calificare greșită raportului material litigios, greșit a soluționat conflictul dintre normele cuprinse în diferite acte normative și greșit a interpretat legea și analogia ei.

Susține că la examinarea cauzei în fond instanța nu a luat în considerație probele și argumentele prezentate de reclamant, iar soluția instanțelor ierarhic inferioare de a respingere acțiunea ca tardivă este eronată și neîntemeiată. Este greșită concluzia instanței de apel precum că recurentul a recepționat scrisoarea de răspuns la 22 aprilie 2015, iar termenul de prescripție a început a curge din această dată, dat fiind faptul că la materialele nu există nici un aviz de primire care să confirme recepționarea răspunsului.

Relevă că, la caz nu sunt aplicabile prevederile art.267 din Codul civil din motiv că raporturile juridice au avut loc în perioada de până la intrarea în vigoare a noului Cod civil.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 16 martie 2017.

Potrivit scrisorii de comunicare copia deciziei a fost expediată părților la 18 aprilie 2017 (f.d.218), iar la materialele cauzei lipsește dovada recepționării acesteia de către părți. Recurentul susține că a recepționat decizia instanței de apel la 28 aprilie 2017.

Potrivit prevederilor art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cererea de recurs a fost declarată la 20 iunie 2017, respectiv recursul se consideră declarat în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinînd temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie

1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Referitor la argumentul recurentului privind lipsa citării legale a acestuia și examinarea cauzei în fond în lipsa sa, Colegiul îl consideră neîntemeiat, or instanța de fond a respectat procedura de citare a părților și potrivit art.102 alin.(4¹) Codul de procedură civilă participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Prin urmare, odată ce reclamantul a fost prezent în ședința de judecată și a înaintat un demers privind amânarea ședinței de judecată, iar instanța l-a admis, aceasta trebuie să conștientizeze că, amânarea a fost admisă pentru un anumit termen, iar reclamantul fiind parte cointeresată în proces urma să se intereseze de soarta dosarului și să depună diligența necesară în vederea respectării drepturilor procesuale civile și nicidecum să pună responsabilitatea pe instanță.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de către societatea cu răspundere limitată „Lozana” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de societatea cu răspundere limitată „Lozana”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Valentina Clevadi

judecători

Galina Stratulat

Dumitru Mardari